

Geschiedenis:

# Bouw van de Muur 1961

BRD Wirtschaftswunder: 1949-1966

De zogenaamde *Schutzwand* tegen het fascisme maakte pijnlijk duidelijk dat Adenauers *Politik der Stärke* was mislukt. De vereniging leek door de bouw van de Berlijnse Muur verder weg dan ooit. Westerse leiders protesteerden wel maar waren stiekem opgelucht over de communistische oplossing voor het vluchtelingenprobleem. West-Berlijn voelde zich verraden.

De bijzondere positie van West-Berlijn, midden in de DDR, vormde een groot probleem voor de communisten. De grenzen tussen de twee Duitslanden waren hermetisch afgesloten, maar door haar aparte status bleef West-Berlijn een poort naar het Westen. Jaarlijks vluchtten vele tienduizenden mensen via Berlijn naar de Bondsrepubliek.

Op den duur was deze situatie onhoudbaar voor het economisch zwakke Oost-Duitsland. De opstand tegen het DDR-regime in juni 1953 had al duidelijk gemaakt dat de steun voor de communistische regering niet groot was. Een algehele leegloop zou fataal zijn voor het land.

Eind jaren vijftig probeerde Sovjetleider Chroesjtsjov de bijzondere positie van Berlijn te beëindigen. In een ultimatum aan de westerse geallieerden eiste hij dat West-Berlijn een 'vrije' stad moest worden zonder westerse inmenging. Zo niet, dan zouden de toegangswegen naar Berlijn worden afgesloten. Het Westen reageerde afwijzend. Men wilde wel met de Sovjet-Unie onderhandelen over de status van Berlijn maar was niet bereid troepen uit West-Berlijn terug te trekken.

In augustus 1961 maakten de DDR en de Sovjet-Unie een eind aan het conflict. De grens tussen Oost- en West-Berlijn werd hermetisch afgesloten met beton en prikkeldraad. Oost-Duitse grenswachters kregen de opdracht om met scherp te schieten op mensen die probeerden de grens over te steken.

[Mauerbau](#)

Video LeMO/Bundesarchiv

De Berlijnse Muur was een dramatische illustratie van de tweedeling van

Duitsland en het falen van de *Politik der Stärke* . Duitsland zou niet een worden. Heftige, afwijzende reacties van de westerse bondgenoten bleven echter uit, tot ongenoegen van de inwoners van West-Berlijn.

*Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://duitslandinstituut.nl).*

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/94/bouw-van-de-muur-1961>